

Ingediende wensen en bedenkingen nieuw provinciaal inkoopbeleid

Vraag

ChristenUnie	Op pag 4 wordt gesteld dat “een helder inkoop- en aanbestedingsbeleid nodig is”. Onze fractie vindt de informatiewaarde van stuk nog niet optimaal. Het stuk is te weinig concreet over visie (ambities), doelen, kaders en instrumenten. Wij pleiten voor een concretiseringsslag op een aantal onderwerpen.
ChristenUnie	Het beleidsstuk heet ‘Nieuw provinciaal Inkoopbeleid’. In het vervolg van het stuk wordt niet helder (bijv op basis van monitoring en evaluatie) wat nieuw is, of beter moest, of beter kan, of niet meer mag ten opzichte van de versie van 2017. Dat vinden wij een gemis.
ChristenUnie	Sinds de start van deze Statenperiode heeft het begrip “Brede welvaart” (als een van de pijlers voor beleid) vorm en inhoud gekregen bij beleidsvorming en uitvoering in de verschillende programma’s. Deze term in relatie tot bijv de thema’s op pagina 3 komen we in dit stuk niet tegen. Waarom niet?
ChristenUnie	Op pag 3 lezen we over de duurzaamheidsthema’s uit het manifest MVOI. We missen een korte uiteenzetting van deze thema’s. Daarnaast: Hoe worden deze thema’s dan concreet toegepast? En worden nieuwe ambities (bijv. ondertekenen Convenant Duurzaam Bouwen) verankerd in Inkoopbeleid, en ingevlochten in de uitvoering van het Inkoopbeleid? En is het manifest alleen richtinggevend, of (ook) kaderstellend voor de provincie Utrecht?
ChristenUnie	Met regelmaat wordt gesproken in termen als: “waar mogelijk”, “in beginsel”. In het stuk missen we dan of en zo ja welk afwegingskader of welke of welke criteria worden gehanteerd.
ChristenUnie	In de afgelopen jaren heeft de accountant in het proces van de JR-controle extra aandacht moeten besteden aan het thema ‘Aanbestedingen’. Op welke wijze zijn de verbeteringen die de organisatie op dit punt heeft doorgevoerd, in het Nieuwe Inkoopbeleid vervat?
ChristenUnie	Is er een proces van monitoring en (1e) evaluatie ingericht, zodat beleid en uitvoering op het gebied van Inkoopbeleid meetbaar, controleerbaar en transparant zijn?
ChristenUnie	Pag 4: “De provincie staat open voor innovatieve oplossingen” - dat kan wat ons betreft ambitieuzer in de zin van stimuleren en aanjagen. Wordt het instrument ‘Marktconsultatie’ ingezet?
ChristenUnie	De ambitie als ‘launching customer’ zien we in dit beleidsstuk niet terug. Zijn er inhoudelijke redenen om dit niet op te nemen in het nieuwe beleidskader? Onze fractie zou deze ambitie graag opgenomen willen zien.
ChristenUnie	Wat betreft het thema Milieu: Wordt gebruik gemaakt van de Milieukosten-indicator (MKI)?
ChristenUnie	Wat betreft het thema Klimaat: Een instrument waarmee geëxperimenteerd kan worden, is CO2-beprijzing. De CO2-prestatie-ladder is een ander instrument, dat helpt bij het inzichtelijk maken van de CO2-uitstoot. Wordt er al geëxperimenteerd en/of gewerkt met een van deze instrumenten (in een van de programma's bijv.)?
ChristenUnie	Wat betreft het thema Circulair: We missen instrumentarium als Total Cost Ownership (TCO) of Total Cost Usage (TCU), of Life Cycle Costing (LCC). Maakt de provincie in het Inkoopbeleid hier gebruik van? Zo nee, waarom niet? Kan ‘laagste levenscycluskosten’ als gunningscriterium worden opgenomen?
ChristenUnie	Wat betreft de pijlers Social Return en Diversiteit & inclusie Pag 5: Bij leveringscontracten wordt de SROI-eis in beginsel als niet proportioneel geacht. Dit punt behoeft uitleg. In hoeverre worden de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn en de richtlijnen uit het VN-verdrag Toegankelijkheid als onderliggend kader meegenomen en meegewogen in het Inkoopbeleid? Onze fractie zou ze graag opgenomen zien in dit beleidsstuk. Wat is het ondergrens-percentage wb Social return, en wat is de streefwaarde? En om meer beeld te krijgen zouden we graag een overzicht krijgen van de percentages van de afgelopen 5 jaar Wordt gebruik gemaakt van de Prestatieladder Sociaal ondernemen?
ChristenUnie	In het kader van transparantie: Kan de provincie de Aanbestedingskalender, bijvoorbeeld op de website zichtbaar maken? (Zie voorbeeld van provincie Groningen)

VVD	In het beleid wordt aangegeven dat getracht wordt de drempels voor startende en regionale ondernemers om in te schrijven zo laag mogelijk te laten zijn. De VVD ondersteunt dit. Onze wens daarbij is dat in samenspraak met startende en regionale ondernemers gekeken wordt welke drempels er zijn of ervaren worden en in samenspraak mogelijkheden te zoeken deze, binnen de geldende juridische kaders, weg te nemen of te verlagen. Dit past ook goed binnen meerjarendoel '9.4.3 De afstemming met stakeholders en inwoners is frequenter' zoals opgenomen in de Meerjarenbegroting 2023-2026.
CDA	Er staat niets in over de korte ketens als het gaat om inkopen bij Utrechtse leveranciers en producenten. Bij de behandeling van de landbouwvisie in 2018 is dit expliciet benoemd.
PvdA	Wij onderschrijven de zes thema's voor Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen: Milieu en biodiversiteit, Klimaat, Circulair (inclusief biobased), Ketenverantwoordelijkheid (Internationale Sociale Voorwaarden, Fairtrade), Diversiteit en Inclusie en Social return. Naar onze mening wordt onvoldoende inzichtelijk gemaakt hoe deze thema's via een afwegingskader bij aanbestedingen worden meegenomen. Graag een toelichting hierop.
PvdA	Graag informatie op over de hoogte van het op dit moment geldende Europees drempelbedrag bij aanbestedingen voor SROI clausules
PvdA	Graag twee concrete voorbeelden hoe bij een aanbesteding van 1. Werk en 2 Dienstverlening, met elk een geraamde waarde van boven dat Europees drempelbedrag, de SROI clausules er dan uit gaan zien.
PvdA	Tenslotte graag recente informatie hoe onze provincie op dit moment als werkgever invulling geeft aan de verplichting vanuit de Participatiewet.
D66	Maak het inkoopbeleid op ambities en normering veel concreter. Onderaan onze suggesties voor een invulling langs doelen, principes, thema's en kaders. Graag dit verder uitwerken en concretiseren.
D66	Maak een breder plan met concrete doelstellingen en de wijze waarop MVOI in de organisatie wordt geïmplementeerd en geborgd.
D66	We missen een analyse/ specificatie van alle inkopen, verbijzonderd in termen van maatschappelijke thema's en kansrijke inkoopgroepen, aantallen inkopen, gemiddelde omvang van opdrachten etc.
D66	"Een inkoopbeleid geeft sturing aan inkoopactiviteiten, het geeft de spelregels aan, biedt handvatten voor medewerkers en leveranciers, en is een instrument voor het bestuur om (strategische) doelen te realiseren." Hier begint het stuk mee, maar dit zien wij nu onvoldoende terug. Geen sturing, geen regels, geen doelen.
D66	Het oude Inkoopbeleid (814AD18E) bevatte al diverse kaders, bijv mbt circulair inkopen. Daar was ook sprake van 'pas toe of leg uit'. Waarom is aan dit nieuwe voorstel geen analyse van de afgelopen jaren toegevoegd? We zijn benieuwd naar de analyse waarom inkopen niet circulair waren.
D66	We missen hoe de provincie Utrecht vorm gaat geven aan het begrip goed opdrachtgeverschap, de concretisering van ambities en de monitoring ervan met andere woorden welke impact willen we bereiken? Ofwel de regionale concretisering van het door de rijksoverheid ingezette plan.
D66	We zouden willen zien hoe het inkoopbeleid ingebed en geborgd wordt in de organisatie.
D66	Het hele stuk wekt de indruk meer juridisch praktisch te willen zijn dan ambitieus. Zo wordt in het document nogal de nadruk gelegd op alle relevante wet- en regelgeving, en flankerende afspraken, en samenwerkingsverbanden klachtenafhandeling. Dit leest meer als het benoemen van restricties en blijven hangen in de huidige routines van het inkoopvak. Het ademt niet bepaald een blik op de wereld uit waarbij gezocht wordt naar nieuwe mogelijkheden.
D66	Het stuk is onvoldoende concreet en normerend. Dat maakt het weinig ambitieus en niet controleerbaar.
D66	Inkopen met een optimale prijs-kwaliteitverhouding is meer als een gunningscriterium, maar dit is maar een klein deel van het verhaal. Het laat bovendien veel vrije ruimte. Criteria zoals Total Cost Of Ownership wordt bijvoorbeeld niet genoemd.
D66	Verder mbt beste prijs-kwaliteitsverhouding. Wat bepaalt uiteindelijk wat het beste is? Welke criteria worden daarvoor gehanteerd.

D66	We missen informatie over de aanbestedingsmethode. Weliswaar staan er drempelbedragen aangeduid, maar niets over een aanbestedingsmethode als 'prestatie-inkoop' (best value procurement) waarbij je de markt uitnodigt om met een invulling te komen en veel opener het proces in te gaan. Juist bij de brede waaier aan duurzaamheidseisen kan dat een goede methode zijn om mee te experimenteren.
D66	De passage 'In beginsel eist de provincie bij alle aanbestedingen van Ondernemers dat zij zich ten minste conformeren aan de op het voorwerp van de desbetreffende opdracht van toepassing zijnde duurzaamheidscriteria van RVO.nl/PIANOO' leest als een intentie om tevreden te zijn bij het behalen van de minimale eisen en is men niet bewust van thema's zoals bijvoorbeeld het aangaan van een dialoog met de bedrijvenmarkt en het implementeren van andersoortige uitvragen en gunningscriteria.
D66	De hoofdregel voor dit instrument (SROI red.) is toepassing bij: iedere aanbesteding met een geraamde waarde groter dan het geldend Europees drempelbedrag en met een contractuele looptijd van minimaal zes maanden. Bij leveringsopdrachten wordt de SROI-eis in beginsel als niet proportioneel geacht. Beleid Gedeputeerde Staten inzake vaststellen SROI d.d. 17 maart 2015, 814AD18E.) De provincie sluit met deze thema's Wat is het nut van uitsluiten van leveringsopdrachten? Wat is het nut van eisen stellen aan drempelbedrag en contractuele tijd van zes maanden? Wat D66 betreft zijn dit onnodige drempels. Juist op de kleine zaken is verschil te maken.
D66	Doelen: De provincie is een bewuste duurzame actor in het economisch verkeer. De provincie is een goede opdrachtgever.
D66	Principes: Provincie koopt integraal duurzaam in De provincie stelt zichzelf op als een goed opdrachtgever, waarbij de maatschappelijke doelen zo goed mogelijk worden doorvertaald naar de opdrachtformulering en deze werkwijze wordt erkend en toegepast door de hele organisatie heen. De provincie ziet zichzelf als een launching customer De provincie doet ten allen tijde wat het van anderen vraagt in beleid 'practice what you preach'. Duurzaam inkopen is van toepassing op alle inkopen, ongeacht omvang en type inkoop De provincie streeft voor alle inkopen naar de hoogst mogelijke norm voor duurzaamheid, zodat de laatste innovaties worden meegenomen Provincie hanteert bij alle aanbestedingen in beginsel het gunningscriterium de Beste Prijs[1]Kwaliteitsverhouding (BPKV) als uitgangspunt. Dit betekent dat de kwaliteitsaspecten van het product, dienst of te realiseren werk leidend zijn en de prijs hieraan ondergeschikt is. Voor aanbestedingen > EUR 100.000 daagt de provincie actief de markt uit. Provincie past het 'pas toe of leg uit' principe toe en legt dit zodanig vast dat hierop analyse en rapportage mogelijk is Minimaal 2 keer per jaar legt GS in de commissie aan PS verantwoording af over de mate waarin de inkopen voldoen aan de kaders en de redenen van afwijken daarvan.
D66	Provincie toetst minimaal op de volgende thema's (cf het MVOI): Milieu en biodiversiteit, Klimaat, Circulair (inclusief biobased), Ketenverantwoordelijkheid (Internationale Sociale Voorwaarden, Fairtrade), Diversiteit en inclusie en Social return
D66	Provincie conformeert zich aan de volgende externe kaders: Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (pianoo.nl)) Convenant Duurzaam Bouwen Fairtrade Provincie criteria (Voor provincies - Fairtrade Gemeenten) CO2 prestatieladder Welke normen heeft de provincie zich nu aan geconformeerd?

GroenLinks	Wat wordt bedoeld met “probeert waar mogelijk maatschappelijke waarde voor de publieke middelen te creëren”? Het uitgangspunt zou moeten zijn dat inkopen door een overheid geen schade toebrengt aan de samenleving (=onbespreekbaar) en actief zoekt naar mogelijkheden om in de aankopen juist bij te dragen aan milieu en samenleving. Dat betekent: sociaal, duurzaam, ethisch verantwoord en klimaatneutraal. Hoewel het lijkt of dit er staat, volgt uit H2 iets anders.
GroenLinks	In het schema op p. 6 wordt een weergave gegeven de toepassing van de MVOI thema’s. Welke gevolgen heeft dit schema in de praktijk? Wat betekent “prioriteert de provincie waar mogelijk haar inzet als volgt over de typen inkopen en duurzaamheidsthema’s”? Dat het soms wordt toepast en dan alleen dat wat meer geschikt is? Logischer zou zijn als de provincie uitwerkt op welke manier welk thema kan worden uitgewerkt om een zo groot mogelijke winst voor de samenleving te behalen. Daarna kan besloten worden om onderdelen in concrete aanbestedingen niet toe te passen om redenen van efficiëntie of kostbaarheid. Immers, zonder die afweging waarbij de MVOI thema’s eerst ten volle worden meegenomen, kan niet worden bepaald wat “kwaliteitsaspecten” zijn die in het gunningscriterium van H2.3 doorslaggevend zijn.
GroenLinks	Welke onderdelen hiervan hebben een beleidscomponent? Dit juridisch kader is een bindend juridisch instrumentarium. Het is nu niet helder waar de beleidsvrijheid zit, die we met dit document invullen. Ook mist de koppeling met H2 en vooruitstrevende innovaties die aan de MVOI kwaliteitscriteria tegemoet komen maar wellicht niet passen binnen het kader van H3 en hoe daarmee om te gaan.
GroenLinks	Welke positie hebben de economische uitgangspunten ten opzichte van de rest van de uitgangspunten? Hoe verhoudt de keuze voor iets als PPS zich tot in eigen beheer uitvoeren versus de markt volledig laten uitvoeren? Welke afwegingen maken we hierin, ook ten aanzien van de MVOI elementen van H2?
GroenLinks	Te vaak wordt doelmatigheid gedefinieerd als korte termijn doelmatigheid (en lange termijn kosten door bv milieuschade of gebrek aan circulaire materialen. Hoe wordt doelmatigheid gedefinieerd bij dit nieuwe inkoopbeleid?
GroenLinks	Hoe worden de genoemde maatschappelijke thema’s dan concreet toegepast? Welke handvaten worden geboden aan inkopers om daadwerkelijk stappen te zetten op het gebied van circulariteit, klimaat, Social return, inclusie, etc? Welke normen/standaarden worden daarvoor gevolgd?
GroenLinks	“De provincie staat open voor...” Moet dit niet zijn “de provincie daagt marktpartijen uit met innovatieve oplossingen te komen”. Actievere houding van provincie als first buyer /prime mover.
GroenLinks	Waarom wordt de SROI eis niet als proportioneel geacht bij leveringsopdrachten?
GroenLinks	Optimale prijs-kwaliteit verhouding; dit lijkt vooral; doorgaan met de huidige praktijk. Hoe definieert men kwaliteit? Goedkoop op korte termijn = duurkoop op lange termijn als het klimaatschade tot gevolg heeft, niet circulair gebruikt kan worden, of als diensten zo goedkoop worden ingekocht dat mensen geen fair loon krijgen (bv Minimaal E14 per uur, zoals sommige gemeenten al doen).